

178

VYHLÁŠKA

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

z 8. júna 2012

o identifikácii, registrácii a podmienkach farmového chovu zveri

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky podľa § 53 písm. g) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení zákona č. 342/2011 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

- Táto vyhláška upravuje podrobnosti o
- registrácii farmového chovu a identifikácii zveri,
 - evidencii zveri,
 - podmienkach farmového chovu zveri (ďalej len „farmový chov“),
 - osobitných podmienkach ustajnenia, kŕmenia, napájania a manipulácie so zverou vo farmovom chove jeleňovitej, muflonej a diviacej zveri,
 - osobitných podmienkach ustajnenia a manipulácie s chovom zajaca poľného a kožušinovej zveri,
 - osobitných podmienkach ustajnenia, kŕmenia, napájania a manipulácie s pernatou zverou,
 - podmienkach usmrčovania a porážky farmovej zveri a uvádzanie produktov z farmových chovov na trh.

§ 2

Účel farmového chovu zveri

- Vo farmovom chove sa zver chová na účely
- šľachtenia, plemenitby a produkcie plemenných zvierat,
 - získavania produktov vrátane výroby jatočných zvierat,
 - športového alebo iného využitia.

§ 3

Registrácia farmového chovu a identifikácia zveri

(1) Žiadosť o registráciu farmového chovu sa predkladá na regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

- (2) Žiadosť o registráciu farmového chovu obsahuje
- meno, priezvisko, trvalý pobyt a identifikačné číslo, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak ide o právnickú osobu,
 - zoznam druhov zveri, ktoré majú byť chované,
 - účel, na ktorý sa má zver chovať.

(3) Prílohou žiadosti je:

- výpis z obchodného registra, nie starší ako tri mesiace, alebo osvedčenie vydané podľa osobitného predpisu,¹⁾

- doklad o vlastníctve pozemkov alebo o práve užívať pozemky, na ktorých sa má vykonávať farmový chov,
- potvrdenie regionálnej veterinárnej a potravinovej správy o splnení veterinárnych požiadaviek.

(4) Každý farmový chov má pridelené registračné číslo chovu; register farmových chovov vedie Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky.

(5) Prostriedky identifikácie zveri vo farmovom chove na účely podľa § 2 ods. 1 písm. a) určuje uznaná chovateľská organizácia.²⁾ Takto identifikovaná zver sa považuje za hospodárske zvieratá.

(6) Pri premiestňovaní zveri z farmového chovu do zvernice³⁾ sa zver označí trvalým viditeľným prostriedkom identifikácie s registračným číslom farmového chovu.

§ 4

Evidencia zveri

(1) Vo farmovom chove sa vedie evidencia o stavoch zveri a o zmenách stavov zveri s uvedením

- počiatočného stavu zveri a konečného stavu zveri,
- údajov o príjme zveri a výdaji zveri,
- údajov o narodení zveri.

(2) Počiatočné stavy zveri a konečné stavy zveri sa evidujú každý kalendárny deň; ak sa neuskutočnila a nezaznamenala žiadna zmena stavov zveri, považuje sa za počet zveri vo farmovom chove posledný aktuálny zaznamenaný stav zveri.

(3) Pri príjme zveri sa eviduje dátum zmeny, druh zmeny, počet kusov zveri podľa druhov a kategórií, pričom sa archivuje doklad od dodávateľa s uvedením jeho registračného čísla farmového chovu.

(4) Pri výdaji zveri sa eviduje dátum zmeny, druh zmeny, počet kusov zveri podľa druhov a kategórií, pričom sa archivuje vlastná kópia dokladu vystavená na účely výdaja zveri pre odberateľa zveri.

(5) Za výdaj zveri sa považuje

- predaj na bitúnok,
- predaj konečnému spotrebiteľovi,
- predaj na iný chov vrátane predaja do tretích krajín,
- zabitie na farme pre vlastnú potrebu,

¹⁾ § 12c zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení zákona č. 219/1991 Zb.

²⁾ § 5 zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 6 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

e) úhyn.

(6) Kategórie zveri čeľade jeleňovitej, muflóna lesného a diviaka lesného sú:

- a) kategória do 12 mesiacov,
- b) kategória od 12 do 24 mesiacov,
- c) kategória nad 24 mesiacov.

(7) Vzor dokladu o príjme a výdaji zveri je uvedený v prílohe č. 1.

(8) Každý predaj zveri sprevádza sprievodný doklad veterinárneho lekára.

§ 5

Podmienky farmového chovu zveri

(1) Vo farmovom chove sa trvale zabezpečia kvalitné životné podmienky zveri tak, aby bola zabezpečená ochrana a pohoda zveri,⁴⁾ aby bolo zabezpečené výživové pokrytie potrieb zveri a aby zveri vo farmovom chove nebola spôsobovaná bolesťou, utrpenie alebo poranenie.

(2) Vo farmovom chove sa zabezpečuje dodržiavanie veterinárnych požiadaviek a zabezpečuje veterinárny dozor.

(3) Zveri vo farmovom chove sa zabezpečí prístup k vhodnému vodnému zdroju v neobmedzenom množstve a prístup krmiva podľa charakteru chovu a druhu zveri.

(4) Farmový chov zabezpečuje

- a) zabránenie vstupu nepovolaných osôb,
- b) dennú kontrolu zdravotného stavu, kondície a pohody zveri,
- c) dennú kontrolu technického stavu technologického zariadenia a biotechnologického zariadenia a kvalitu použitých krmív,
- d) podanie liekov alebo odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie, ak je potrebné veterinárne ošetrenie,
- e) vyčlenenie oddeleného priestoru pre zver vyžadujúcu si mimoriadnu starostlivosť alebo karanténu,
- f) úkryt pred nepriaznivými vplyvmi počasia.

(5) Ohradenie farmového chovu sa konštruuje tak, aby zabránilo úniku zveri, ako aj vniknutiu voľne žijúcej zveri a túlavých psov. Najnižšia výška ohradenia pri jeleňovitej zveri je 240 cm s rozpätím pevných stĺpikov najviac 5 m.

(6) Pri práci so zverou a pri jej fixácii je potrebné minimalizovať stresové faktory a využívať len humánne spôsoby zaobchádzania so zverou.

(7) Chorá a poranená zver sa ustajňuje oddelene.

(8) Uhynutá zver vo farmových chovoch sa považuje za živočíšny vedľajší produkt.

(9) Na každom farmovom chove sa zriaďuje miesto alebo zariadenie na zber živočíšnych vedľajších produktov.

(10) Činnosti súvisiace s prevádzkou farmového chovu na účely podľa § 2 ods. 1 písm. a) a b) sa zabezpečujú odbornou spôsobilou osobou, ktorá má dostatočné vedo-

mosti o druhu chovanej zveri, o používanom spôsobe chovu a zručnosťami nevyhnutných na daný farmový chov.

§ 6

Osobitné podmienky ustajnenia, kŕmenia, napájania a manipulácie so zverou vo farmovom chove zveri čeľade jeleňovitej, muflóna lesného a diviaka lesného

(1) Vo farmovom chove sa zabezpečujú tieto podmienky ustajnenia:

- a) pre chov zveri zabezpečiť koncentráciu chovanej zveri podľa prílohy č. 2, a to podľa prírodných podmienok a intenzity prikrmovania; plocha farmy sa rozdelí podľa miestnych podmienok na viaceré parcely tak, aby sa zabezpečila starostlivosť o pastviny rotačným systémom pastvy alebo aby sa zabezpečila oddelená plocha pre jednotlivé kategórie zvierat pri bezrotačnej technológii farmového chovu,
- b) na rozdelenie pastvín sa použije pevné pletivo s výškou 2 m,
- c) na rozdelenie pastvín možno použiť aj elektrické ohradníky opatrené pruhmi textílie so šírkou 5 až 10 cm,
- d) zabezpečiť celoročné prikrmovanie podľa stavu porastu pastvín a kondičného stavu zveri, ak nie je možné zabezpečiť rotačný systém pastvín,
- e) celkové plochy na ustajnenie zveri v ustajňovacích priestoroch, karantény, dočasné ustajnenia na preliečenie zveri a na predtransportnú prípravu majú najmenej rozmery uvedené v prílohe č. 2,
- f) na stavbu kotercov možno použiť kombináciu betónu, materiálu s dezinfikovatelným povrchom vrátane drevenej konštrukcie; steny majú výšku najmenej 2 m a do 1 m sú plné.

(2) Vo farmovom chove sa zabezpečujú tieto podmienky kŕmenia a napájania:

- a) napájacie zariadenie sa umiestni tak, aby nemohlo dôjsť ku kontaminácii vody výkalmi alebo močom a aby nedochádzalo k rozliavaniu vody a rozbahneniu terénu; napájacie zariadenie sa v zimnom období zabezpečuje vhodným opatrením proti zamrznutiu vody.
- b) kŕmne zariadenie umožňuje kŕmenie zveri objemovými krmivami a kŕmne zariadenie umožňuje podávanie jadrového krmiva, doplnkov a iných krmív; zariadenie sa umiestňuje a používa tak, aby nespôsobovalo poranenie zveri,
- c) zariadenie na podávanie jadrových krmív, liečiv a medikovaných kŕmnych zmesí umožňuje súčasný prístup všetkej zveri alebo iné technologické zariadenie, ktoré umožní individuálne dávkovanie krmiva,
- d) liečivá a medikované kŕmne zmesi sa môžu podávať len pod dozorom veterinárneho lekára.

(3) Vo farmovom chove sa zabezpečujú tieto podmienky na zariadenia na manipuláciu so zverou:

- a) pri manipulácii so zverou sa zaobchádza šetrne, pri prehánaní sa zver nadháňa pomaly s prihliadnutím

⁴⁾ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely v znení nariadenia vlády č. 368/2007 Z. z.

- na fyziologické možnosti zveri; psy možno použiť, len ak sú na tento účel vycvičené a majú skúšky ako pracovné pastevné psy,
- b) najmenšie šírky prehánacích uličiek sú uvedené v prílohe č. 2,
- c) prehánacie uličky na individuálnu fixáciu zveri vedú k nakladacej rampe alebo k fixačnému boxu, kde sa zabezpečuje imobilizácia zvieratťa stlačením a fixáciou, a to manuálnou pohyblivou stenou alebo hydraulickým ramenom.

§ 7

Osobitné podmienky ustajnenia a manipulácie s chovom zajaca poľného a kožušínovej zveri

(1) Kožušínovou zverou je zver uvedená v prílohe č. 3 a zajac poľný.

(2) Vo farmovom chove sa zabezpečujú tieto podmienky ustajnenia zajaca poľného a kožušínovej zveri:

- a) podmienky ustajnenia a údržby zodpovedajú druhovo špecifickým požiadavkám na poskytnutie dostatočného priestoru na prirodzené fyziologické správanie; kožušínovej zveri podľa jednotlivých druhov umožňuje hrať sa, hrýzť, loziť, skákať, prípadne kúpať sa,
- b) zabezpečiť, aby jednotlivé jedince kožušínovej zveri mohli na seba vidieť a naopak tak, aby im bol zabezpečený úkryt pred inou zverou alebo človekom, ak je to nutné z hľadiska ich etologického správania,
- c) podlahy a priestory pod kotercami odvádzajú vodu, aby bolo možné odstraňovať výkaly vodou, pričom kožušínová zver nesmie byť zbytočne rušená, trus pod klietkami možno odstraňovať aj na sucho; materiály použité na podlahách sú vhodné pre daný druh,
- d) dvere umožňujú kožušínovej zveri bezpečne vyjsť von do koterca, ak sa na chov používajú klietky,
- e) umiestňovať klietky v dostatočnej výške a nesmú sa umiestňovať nad sebou,
- f) podlahy ustajňovacích priestorov a klietok nesmú spôsobovať poranenie,
- g) minimálne požiadavky kotercov pre zajaca poľného a jednotlivé druhy kožušínovej zveri sú uvedené v prílohe č. 3.
- h) zariadenia na manipuláciu so zverou sú prispôbobe- né jednotlivým druhom kožušínovej zveri, najmä odchyťové pomôcky a klietky,
- i) pri bežnej manipulácii s liškami sa nepoužívajú kliešte na uchopenie líšok za šiju.

§ 8

Osobitné podmienky ustajnenia, kŕmenia, napájania a manipulácie s pernatou zverou

(1) Pernatou zverou je zver, ktorá je uvedená v prílohe č. 4.

(2) Vo farmovom chove sa zabezpečujú tieto podmienky ustajnenia:

- a) ustajňovacie priestory na chov pernatej zveri sa zhotovujú tak, aby boli zabezpečené základné biologické potreby, aby nedochádzalo k poraneniu a stresovým situáciám a aby bolo možné vykonávať kontrolu pernatej zveri,
- b) výbehy sa pravidelne ošetrujú tak, aby sa zabránilo nadmernému znečisteniu krmiva, vody a pôdy trusom,
- c) pernatej zveri trvalo zabezpečiť možnosť ukryť sa pred nepriaznivými vplyvmi počasia v prístrešku,
- d) časť pozemku, ktorá je vystavená vetru, sa zabezpečí zástenou,
- e) priestory na liahnutie pernatej zveri sú vybavené náhradným energetickým zdrojom pre prípad poruchy alebo výpadku elektrického prúdu,
- f) minimálne požiadavky na ustajnenie pernatej zveri sú uvedené v prílohe č. 4.

§ 9

Podmienky usmrcovania a porážky farmovej zveri

(1) Zver z farmového chovu, ktorá nemôže byť z dôvodu bezpečnosti zamestnancov alebo pri ohrození pohody zvieratťa pri preprave premiestnená na bitúnok, sa poráža priamo na farme.

(2) Pri usmrcovaní zveri sa postupuje tak, aby sa minimalizovalo utrpenie zvierat.⁵⁾

(3) O porážku zveri vo farmovom chove sa žiada regionálna veterinárna a potravinová správa, ktorej sa nahlási dátum, čas a spôsob porážky.

(4) Usmrtenie môže vykonať len odborne spôsobilá osoba. Zoznam osôb, ktoré môžu vykonávať usmrcovanie zveri vo farmovom chove, sa nahlási regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.

(5) Zver vo farmovom chove sa usmrcuje na nato určenom mieste s použitím fixačného manipulačného zariadenia. Porážkové miesto na usmrcovanie zveri strelnou zbraňou má schválenú balistickú expertízu.

(6) Spôsob usmrcovania povoľuje orgán Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky; usmrcovať zver strelnou zbraňou môže len kvalifikovaná osoba a spôsobom, ktorý zvieratám spôsobí okamžitú stratu vedomia a smrť; pri použití strelnej zbrane sa postupuje podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(7) Ďalšie povolené spôsoby usmrcovania jednotlivých druhov zveri sú:

- a) penetračné zariadenie spôsobujúce závažné a nezvratné poškodenie mozgu,
- b) nepenetračné zariadenie spôsobujúce závažné poškodenie mozgu,
- c) použitie elektrického usmrcovacieho prístroja, pričom najnižšia hodnota prúdu musí vyvolať okamžitý stav bezvedomia a zástavu srdca,
- d) použitie komory s oxidom uhoľnatým alebo oxidom uhličitým,
- e) pri usmrcovaní pernatej zveri možno použiť dislokáciu krčných stavcov alebo oddelenie hlavy od trupu,

⁵⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1099/2009 z 24. septembra 2009 o ochrane zvierat počas usmrcovania (U. v. EÚ L 303, 18. 11. 2009).

⁶⁾ § 65 zákona č. 274/2009 Z. z.

Zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

f) iný humánny spôsob usmrčovania, ktorý schváli regionálna veterinárna a potravinová správa.

(8) Po usmrtení na farme sa okamžite vykoná vykrvenie zveri a najneskôr do jednej hodiny vyvrhnutie zveri.

§ 10

Uvádzanie produktov z farmových chovov na trh

(1) Pri uvádzaní mäsa z farmového chovu na trh sa vykoná prehliadka pred usmrtením zveri úradným veterinárnym lekárom alebo povereným veterinárnym lekárom. Táto prehliadka sa uskutoční najviac 24 hodín pred zabitím. Ak zvieratá prídu na bitúnok živé, môže

sa prehliadka uskutočniť aj najviac tri dni pred zabitím. Prehliadka pred usmrtením zveri vo farmovom chove zahŕňa aj kontrolu záznamov a dokumentácie vrátane informácií o potravinovom reťazci.

(2) Podmienky uvádzania, prepravy, skladovania, označovania a spracovania mäsa na trh sú uvedené v osobitných predpisoch.⁷⁾

§ 11

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júla 2012.

Lubomír Jahnátek v. r.

⁷⁾ Nariadenia európskeho Parlamentu a Rady č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu (Ú. v. EÚ L 139, 30. 4. 2004).

Príloha č. 1
k vyhláske č. 178/2012 Z. z.

VZOR DOKLADU O PRÍJME A VÝDAJI ZVERI

Dátum:

Identifikačné údaje farmového chovu	Označenie zveri - registračné číslo farmy*	Počet ks	Druh a kategória zveri	Druh zmeny	Identifikačné údaje odberateľa*
Meno:					Meno:
Adresa:					Adresa:
Názov a sídlo organizácie:					Názov a sídlo organizácie:
Registračné číslo farmového chovu:					Registračné číslo farmového chovu:
Poznámka:					Poznámka:
Meno a podpis vydávajúceho	Meno a podpis odberateľa/preberajúceho				

* Vyplniť iba identifikačné údaje podľa povahy odberateľa.

** Pre každú zver s rozdielnym číslom registračného čísla farmy sa použije nový riadok.

*** Zver z farmového chovu sa nevypúšťa do voľnej prírody a využívať na poľovnícke účely.

**Príloha č. 2
k vyhláske č. 178/2012 Z. z.**

**OSOBITNÉ PODMIENKY USTAJNENIA, KRĀMENIA, NAPÁJANIA, MANIPULÁCIE
SO ZVEROU VO FARMOVOM CHOVE ZVERI ČELADE JELEŇOVITEJ,
MUFLÓNA LESNÉHO A DIVIAKA LESNÉHO**

Druh zvierata	Koncentrácia zvierat na vonkajších pasienkoch [ks/ha]	Najnižšia potreba pitnej vody [l/deň]	Najmenšie rozmery ustajnenia [m²/ks]	Najvyšší počet zvierat pri vnútornom ustajnení [ks]	Najmenšia dĺžka krmného žlabu [m/ks]	Najmenšia šírka prehánacej uličky [m]
jeleň lesný do 12 mesiacov veku života	12	10	4	50	0,7	3
jeleň lesný nad 12 mesiacov veku života	6	15	5	30	0,9	4
daniel škvornitý do 12 mesiacov veku života	20	7	2	50	0,5	3
daniel škvornitý nad 12 mesiacov veku života	15	10	3	30	0,7	4
srnec lesný do 12 mesiacov veku života	25	1	1,5	50	0,3	2,5
srnec lesný nad 12 mesiacov veku života	20	1,5	3	30	0,5	4
muflón lesný do 12 mesiacov veku života	25	5	2	60	0,5	3
muflón lesný nad 12 mesiacov veku života	15	8	3	30	0,7	5
diviak lesný do 12 mesiacov veku života	30	10	4	25	0,35	2,5
diviak lesný nad 12 mesiacov veku života	20	15	8	10	0,65	4

Príloha č. 3
k vyhláske č. 178/2012 Z. z.

**MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA KOTERCE PRE ZAJACA POĽNÉHO
 A JEDNOTLIVÉ DRUHY KOŽUŠINOVEJ ZVERI**

Druh zvierata	Minimálna plocha kotercoz bez búdok podľa jednotlivých kategórii [m ² /ks]		Minimálna výška koterca [m]
	Dospelý jedinec	Mláďa po odstave	
Zajac poľný	1,5	1	0,8
Líška hrdzavá	1	0,6	0,85
Nutria	1*	0,5	0,8
Činčila	0,5**	0,3	0,4
Norok, fretka	0,45	0,225	0,5

* Plocha pre dospelého jedinca s mláďatami je najmenej 2 m², k plochám je potrebné pripočítať 30 % vodnej plochy.

** Plocha pre dospelého jedinca s mláďatami alebo pre najviac 2 ks dospelých zvierat.

**Príloha č. 4
k vyhláske č. 178/2012 Z. z.**

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA USTAJNENIE PERNATEJ ZVERI

Druh pernatej zveri	Hustota zvierat				
	vek v týždňoch	0 – 10	11 – 28	28 a viac	–
Kačica divá	vek v týždňoch	0 – 10	11 – 28	28 a viac	–
	ks/m ^{2*}	10	7	5	–
Hus divá	vek v týždňoch	0 – 10	11 – 28	28 a viac	–
	ks/m ^{2*}	6	4	2	–
Morka divá	vek v týždňoch	0 – 8	8 – 20	20 a viac	–
	ks/m ²	5	3	1	–
Jarabica poľná	vek v týždňoch	0 – 4	5 – 8	9 – 12	13 – a viac
	ks/m ²	25	15 – 20	15	2 – 7,5**
Bažant poľovný	vek v týždňoch	0 – 4	5 – 8	9 – 12	13 – a viac
	ks/m ²	20	10 – 15	10	2,5 – 10***

* Pri doplnení o vodnú plochu možno hustotu zvýšiť o 30 %.

** Dospelé jarabice (teda kategória 13 a viac) s ochranou na zobáku sa na farme chovajú s hustotou 1 ks na 2 m², bez ochrany 1 ks na 7,5 m².

*** Dospelé bažanty (teda kategória 13 a viac) s ochranou na zobáku sa na farme chovajú s hustotou 1 ks na 2,5 m², bez ochrany 1 ks na 10 m².